

ASIA Päihdehuollon asianmukainen toteutuminen ja valvonta

ASIAN VIREILLETULO

Apulaisoikeuskansleri teki 3.11.2010 tarkastuskäynnin Kuopion kaupungin päihdehuolto-palveluihin. Tarkastuksella saatujen tietojen mukaan Kuopion yleiset päihdepalvelut annetaan pääosin terveyskeskuksissa. Päihdehuollon erityispalvelut järjestää Kuopion seudun Päihde-palvelusäätiö. Säätiö on yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain (603/1996, ny-kysin 922/2011) mukainen yksityinen sosiaalipalvelujen tuottaja. Sairaalahoitoa vaativat tapa-ukset hoidetaan Kuopion yliopistollisessa sairaalassa.

Kuopion kaupunki ohjaa Säätiön toimintaa kaupungin ja Säätiön tekemässä palvelusopimuk-sessa esitetyin tavoin ja seurannalla. Kuopion edustajien mukaan palvelujen saatavuutta mita-taan muun muassa jonotusaikojen pituudella. Tarkastuksella saaduista tiedoista tai tarkastuk-seen liittyvästä materiaalista ei kuitenkaan käynyt ilmi, että jonotusajoista olisi käytettävissä tilastoituun seurantaan perustuvaa tietoa. Myöskään kaupungin omassa organisaatiossaan hoi-taman yleisen päihdetyön ja siihen kuuluvan sairaalahoidon riittävydestä ei ollut tarkempia tietoja.

Lisäksi kävi ilmi, että Säätiön tarjoamassa avohuollossa eli päihdekllinikalla oli henkilökuntaa huomattavasti vähemmän kuin päihdehuollon laatusuosituksessa (*Päihdepalvelujen laatusuosi-tukset*, Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2002:3, Helsinki 2002) on katsottu palveluiden toimivuuden edellyttävän. Kuopion kaupungin edustajat katsoivat tarkastuksella käydyssä kes-kustelussa, että laatusuosituksen mukainen henkilöstömitoitus ei ole luotettava mittari päihde-palvelujen saatavuuden arviointiin ja että terveydenhuoltolain (1326/2010) mukainen hoitota-kuu ei opioidiriippuvaisten korvaushoitoa lukuun ottamatta koske päihdehuoltoa.

Sosiaalihuoltolain (710/1982) 17 §:n 2 momentin mukaan kunnan on huolehdittava päihdyttä-vien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon kuuluvien palvelujen järjestämisestä. Päihdehuoltolain (41/1986) 3 §:n 1 momentin mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että päihdehuolto järjeste-tään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaiseksi kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Pykälän 2 momentin mukaan päihdehuollon palvelujen ja toimenpiteiden järjestäminen ja kehittäminen sosiaalihuollossa kuuluu sosiaalilautakunnalle ja terveydenhuollossa terveyslautakunnalle. Terveydenhuoltolain (1326/2010) 28 §:ssä säädetään päihdetyöhön kuuluvista palveluista ja

tehtävistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) 4 §:n mukaan kunta voi järjestää päihdehuollon itse taikka hankkimalla palvelut muualta, muun muassa yksityiseltä palvelun tuottajalta. Pykälän 3 momentin mukaan kunnan on hankkiessaan tarvittavat palvelut yksityiseltä palvelun tuottajalta varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toimijalta.

Apulaisoikeuskansleri totesi tarkastuksella saatujen tietojen perusteella jääneen epäselväksi, millä tavoin Kuopion kaupunki varmistuu siitä, että sen Säätiöltä hankkimat ja muut kaupungin järjestämistä vastaavien kuuluvat päihdepalvelut täyttävät niille päihdehuoltolaissa asetetut määrälliset ja laadulliset vaatimukset. Tällä perusteella apulaisoikeuskansleri otti omana aloitteenaan tutkittavaksi Kuopion päihdehuoltopalveluiden riittävyden.

SELVITYS

Asiassa pyydettiin selvitystä päihdehuollosta vastaavalta Kuopion perusturva- ja sosiaalilautakunnalta. Lautakunta antoi selvityksen 17.5.2011.

Selvityksessä lautakunta esitti käsityksensä, että Kuopion järjestämät päihdepalvelut vastaavat sisällöltään ja laajuudeltaan kunnassa esiintyvää tarvetta. Päihdehuoltoon pääsy toteutuu käytännössä hoitotakuun mukaisesti eikä katvealueita esiinny.

Selvityksessä todettiin kuitenkin, että opioidikorvaushoidon kohdalla palvelurakennetta olisi aihetta tarkistaa. Opioidikorvaushoitoa toteutetaan kolmiportaisesti niin, että hoito aloitetaan KYS:issä, sitä jatketaan Päihdepalvelusäätiössä ja edelleen terveyskeskuksessa. Hoitoa ollaan uudistamassa kaksiportaiseksi järjestelmäksi, jossa Säätiö tuottaisi aloitusvaiheen jälkeisen lääkejakelun sekä psykososiaalisen tuen. Suunnitelma edellyttää lisäresursseja Säätiölle. On arvioitu, että alkuvaiheessa 60 potilaan tarve on kaksi uutta sairaanhoitajan vakanssia ja lisäksi kaksi sairaanhoitajaa Säätiön sisäisenä siirtona sekä noin ½ lääkärin ja ½ osastosihteerin työpäivästä.

Kunnan järjestämän päihdehuollon asianmukaisuutta valvoo ensisijaisesti aluehallintovirasto aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 4 §:n, sosiaalihuoltolain ((710/1982) 3 §:n 2 momentin ja kansanterveyslain (66/1972) 2 §:n (1537/2009) 2 momentin perusteella.

Kuopion antaman selvityksen jälkeen asiassa pyydettiin lausuntoa Kuopion järjestämän päihdehuollon asianmukaisuutta valvovalta Itä-Suomen aluehallintovirastolta. Aluehallintovirasto antoi lausuntonsa 19.6.2012. Lausuntonsa varten aluehallintovirasto pyysi Kuopion perusturva- ja terveyslautakunnalta selvityksen, jonka lautakunta antoi 22.5.2012.

RATKAISU

Perustuslain 19 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut ja edistettävä väestön terveyttä. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Perustuslain 6 §:n ilmaiseman yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti perustuslain mukaisten palveluiden on oltava yhdenvertaisesti jokaisen saatavissa.

Asiassa on siten arvioitava, onko Kuopion kaupunki järjestänyt päihdehuoltopalvelunsa siten, että päihdehuoltopalvelut ovat lain edellyttämällä tavalla riittäviä ja että palvelujen käyttäjät ovat yhdenvertaisia muiden terveystalveluja saavien kanssa.

Arvioinnin taustaksi

Kuopion päihdehuoltopalveluihin tehdyllä tarkastuskäynnillä Kuopion kaupungin edustajat esittivät näkemyksensä, että päihdehuollon toimivuutta ei enää nykyään voi arvioida sen perusteella, onko päihdehuollon käytettävissä päihdepalvelujen laatusuosituksen mukainen henkilöstömäärä. Käydyssä keskustelussa Kuopion kaupungin edustajat toivat myös esiin, että tuolin voimassa olleissa kansanterveyslaissa ja erikoissairaanhoidolaissa säädetty niin sanottu hoitotakuu koskee ainoastaan opioidikorvaushoidossa olevia huumeiden käyttäjiä, mutta ei muita päihteiden käyttäjiä.

Tein päihdehuollon tilaa selvittäessäni tarkastuskäyntejä myös muihin päihdehuoltotyötä tekeviin ja valvoviin tahoihin, muun muassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston Valviran Rovaniemen yksikköön. Kävin myös tutustumassa päihdehoitopalveluja tarjoavan Järvenpään sosiaalisairaalan toimintaan. Sairaala ei kuulu oikeuskanslerin valvottaviin. Käynneillä ilmeni, että päihdehuollossa toimivilla viranomaisilla oli eriäviä käsityksiä siitä, miltä osin päihdetyö kuuluu sosiaalihuoltoon tai terveydenhuoltoon ja erityisesti siitä, soveltuuko siihen ja miltä osin sittemmin terveydenhuoltolaissa säädetty hoitotakuu.

Tarkastus- ja tutustumiskäynneillä sekä oikeuskanslerille tehdyistä kanteluista saatujen tietojen perusteella ryhdyin omana aloitteena (OKV/8/50/2011) selvittämään päihdehuollon yhdenvertaista toteutumista. Olen tässä asiassa pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoja, jotka ministeriö on antanut 23.3.2012 ja 28.6.2012.

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto 23.3.2012 koski päihdehuollon ohjausta ja hoitotakuurajoja. Lausunnossa todetaan, että päihdehuoltolain mukaan päihdehuollon palvelujen ja toimenpiteiden järjestäminen ja kehittäminen kuuluu sosiaalihuollossa sosiaalilautakunnalle ja terveydenhuollossa terveyslautakunnalle. Silloin kun päihdehuollon palveluita annetaan päihdehäiriön tai päihdehäiriöön liittyvän ruumiillisen sairauden tai mielenterveyden tutkimukseen ja hoitoon, kyseessä on terveydenhuoltolain 28 §:n tarkoittama lääketieteellisin perustein annettava hoito riippumatta siitä, onko päihdeongelman hoito toteutettu sosiaalihuollon, terveydenhuollon tai sosiaali- ja terveydenhuollon yhdistetyssä toimintayksikössä. Hoitoon tulee soveltaa kiireettömän hoitoon pääsyn perusteita. Kun päihdehuollon palveluita annetaan henkilön tai perheen sosiaalisen ongelman perusteella tai suoriutumisen ja osallistumisen tukemiseksi, kyseessä ei ole hoitotakuun piiriin kuuluva päihdetyö.

Ministeriön kannan mukaan kiireettömän päihdehoidon tulee kuulua hoitotakuun piiriin myös muiden häiriöiden kuin opioidiriippuvuuden korvaushoidon osalta. Nykytilanteessa muista päihdeongelmista kärsivät henkilöt eivät pääse hoitoon yhdenvertaisesti opioidiriippuvaisiin henkilöihin tai ruumiillisia tai psykiatrisia sairauksia sairastaviin potilaisiin verrattuna. Ministeriön mukaan ei ole perusteltua, että opioidiriippuvuuden hoito on hoitotakuun piirissä, mutta esimerkiksi alkoholiriippuvuuden hoito ei ole.

Ministeriö käynnistää 28.6.2012 antamansa lausunnon mukaan hoitoon pääsyyn liittyvän selvityshankkeen vuosina 2012-2013. Erillishankkeella aiotaan selvittää olemassa olevia tietopohjia käyttäen sitä, miten kiireettömän hoidon hoitoon pääsyä koskevat käytännöt eroavat eri alueilla. Samoin arvioidaan muutostarpeita määräaikoihin perustuvassa säädöskokonaisuudessa. Kyselyllä selvitetään, kattaako nykyinen hoitoon pääsyn seuranta riittävästi kaikki erikoisalut. Li-

säksi selvitetään käytäntöjä eri alojen toimenpidejonoista tiedottamisessa ja odotusajoista eri palveluissa. Meneillään olevassa sosiaalihuollon lainsäädännön uudistushankkeessa on kiinnitetty huomiota siihen, että päihdehuoltoa toteutetaan sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa ja se on voitu organisoida jompaankumpaan tai molempiin. Riippumatta siitä, olisiko toiminta organisoitu sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksikköön, kysymys olisi terveydenhuollon palveluista silloin, kun henkilö saa palveluja lääketieteellisin perustein.

Ilmoituksensa mukaan sosiaali- ja terveysministeriö on vuoden 2012 maaliskuussa asettanut työryhmän valmistelemaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistusta. Siinä arvioidaan myös päihdepalvelujen järjestämistä, tuottamista ja toimintatapoja. Työryhmän määraaika päättyy 31.12.2012.

Ministeriön lausunnossa todetaan lisäksi, että päihdehuollon ohjauksen ja valvonnan perustana osaltaan toimivan päihdehuollon laatusuosituksen mukainen henkilöstömitoitus on edelleen ajankohtainen.

Kuopion kaupungin antama selvitys

Tarkastuksella ilmeni, että jonotusajoista päihdepalveluihin ei ollut käytettävissä tilastoituun seurantaan perustuvaa tietoa. Terveyspalvelujen johtajan mukaan sairaalaan korvaushoitoon jonottavista kahden henkilön kohdalla laissa säädetty hoitotakuuraja oli ylittynyt. Tarkastuksen perusteella antamassaan selvityksessä Kuopion kaupunki on todennut, että opioidikorvaushoidon palvelurakennetta tulnaisiin uudistamaan.

Aluehallintovirastolle antamassaan selvityksessä kaupunki on ilmoittanut, että käytössä on edelleen opioidikorvaushoidon kolmiportainen malli. Ilmoituksen mukaan opioidikorvaushoidossa on pysytty hoitotakuurajoissa, mutta näissä pysyminen on uhattuna 10-12/2012, ellei KYS saa siirrettyä potilaitaan Päihdepalvelusäätiön tai terveyskeskuksen hoitoon.

Päihdehuollon jonotus- ja muiden toteutuma-aikojen osalta Kuopio on selvityksessään todennut, että käytössä olevat tietojärjestelmät eivät aikaisemmin ole mahdollistaneet avohoidon vastaanottopalveluiden jonotietojen keräämistä. Toukokuun alusta 2012 on otettu käyttöön tietojärjestelmä, jolla tiedot vastaanottopalveluiden ajanvarausvastaanottojen jonoista pystytään keräämään.

Päihdepalvelusäätiön järjestämissä päihdehuoltopalveluissa jonotiedot näkyvät hoitorekisteristä. Vuonna 2011 kuukausittaista jonotilastointia ei tehty, mutta vuoden 2012 huhtikuusta lähtien jokaisen jonotiimin jälkeen eli kahden viikon välein tehdään jonotustilanteen poikkileikkaus. Jonotusaika vuonna 2011 oli 2 viikosta 2 kuukauteen. Vuoden 2012 alussa pisimpään oli jonotettu hoitosuhteeseen 75 vuorokautta. Vuoden 2012 huhtikuun alussa pisimpään vastaanotolle oli jonotettu 59 vuorokautta ja nuorten ryhmässä 14 vuorokautta.

Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) päihdepsykiatrian poliklinikan ja osaston jonotus- ja toteutuma-ajoista kerätään säännöllisesti tietoa, joista raportit valmistuvat kuukausittain. Raporteissa tarkastellaan muun muassa jonotusta sekä keskimääräistä hoitoon pääsyaikaa. Raportteja tarkastellaan KYS:in psykiatrian palveluyksikön johtoryhmissä sekä johdon katselmuksissa.

Kaupungin järjestämän päihdehuollon asianmukaisuutta valvotaan perustason palveluissa terveydenhuollon ja perusturvan vastualueiden vuosittaisen käyttösuunnitelman puitteissa. Säätiön ja kaupungin edustajista koottu seurantaryhmä kokoontuu tehdyn palvelusopimuksen mu-

kaisesti. Suoritetoteumat raportoidaan ja käsitellään 4 kuukauden välein käyttösuunnitelman osavuositarkastuksen yhteydessä sekä palvelualueen johtoryhmässä että lautakunnassa. Hallitukselle tiedot raportoidaan 3 kuukauden välein. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastuualueella toimii laajennettu johtoryhmä, joka kokoontuu kerran kuukaudessa.

Kaupungin ilmoituksen mukaan Kuopion Seudun Päihdepalvelusäätiön henkilöstömäärä on hieman yli yksi sosiaali- tai terveydenhuollon koulutuksen saanut työntekijä asiakaspaikkaa kohden, kun laatusuosituksen mukainen määrä on 0,8 työntekijää asiakaspaikkaa kohden. Kuntoutuslaitoksen henkilöstömitoitus edellyttää suosituksen mukaan 0,5 sosiaali- tai terveydenhuollon koulutuksen saanutta työntekijää asiakaspaikkaa kohti. Säätiössä tämä luku toteutuu.

Aluehallintoviraston lausunto

Aluehallintoviraston lausunnon mukaan Kuopion päihdehuollosta vastaava perusturva- ja terveyslautakunta on parantanut hoidon saatavuuden valvontaa kehittämällä erilaisia seuranta-menetelmiä, kuten hankkimalla seuranta parantavan asiakastieto-ohjelman ja järjestämällä organisaatiossa säännöllisiä seurantapalavereja.

Viraston mukaan selvityksestä ei kuitenkaan ilmene, millä perusteilla palvelujen laatua ja määrää seurataan. Ei ole myöskään selvitetty, onko palvelujen saatavuuden seuranta johtanut toimenpiteisiin, silloin kun esimerkiksi hoitotakuun toteuttamisessa on ollut ongelmia. Aluehallintoviraston lausunnon mukaan Kuopion kaupungin selvityksestä ei myöskään käy tarkkaan selville, jääkö kuopiolaisia asiakkaita vaille tarvitsemiaan palveluita, koska niitä hakeville ei tehdä kirjallisia päätöksiä.

Lausunnon mukaan aluehallintoviraston käsittelemissä kanteluasioissa on tullut aiemmin ilmi, että Kuopion kaupunki sijoittaa päihdeasiakkaita niin sanottuihin tilapäisiin asumispalveluihin sosiaalihuollon maksusitoumuksella. Asiassa saatujen selvitysten perusteella on käynyt ilmi, että näissä asiakkaissa on moniongelmaisia henkilöitä, joilla mitä ilmeisemmin olisi tarve ammatillisiin päihde- ja mielenterveyspalveluihin. Lausunnon mukaan opioidikorvaushoidon porrastuksessa on ollut vuosien saatossa jonkin verran ongelmia Kuopion seudun Päihdepalvelusäätiön, Kuopion kaupungin ja Kuopion yliopistollisen sairaalan välillä.

Aluehallintovirasto on ilmoittanut tekevänsä yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) mukaisen tarkastuskäynnin Kuopion seudun Päihdepalvelusäätiöön viimeistään vuonna 2013.

Arvio

Terveys- ja hyvinvointilain 51 §:n 1 momentin mukaan kunnan on järjestettävä toimintansa siten, että potilas voi saada virka-aikana välittömästi yhteyden terveyskeskukseen tai muuhun terveydenhuollon ammattiyksikköön. Terveys- ja hyvinvointilain 51 §:n 1 momentin mukaisesti hoidon tarpeen arviointi viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun potilas otti yhteyden terveyskeskukseen, jolle arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana.

Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavassa erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut toimintayksikköön. Pykälän 2 momentin mukaan hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä potilaan terveydentila ja sairauden ennakoitavissa oleva kehitys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kolmessa kuukaudessa siitä, kun hoidon tarve on arvioitu.

Aluehallintoviraston lausunnossaan esittämien huomioiden lisäksi totean, että sosiaali- ja terveysministeriö on vastoin kaupungin edustajien tarkastuksella esittämiä näkemyksiä ilmoittanut kantanaan, että hoitotakuuta on sovellettava kaikkeen kiireettömään, lääketieteellisin perustein annettavaan päihdehuoltoon. Kuopio on päihdehuollon jonotus- ja muita toteutuma-aikoja koskevassa selvityksessään todennut, että päihdehuollossa noudatetaan hoitotakurajoja, mutta ei perusta tätä ilmoitustaan yksilökohtaisista jonotusajoista tehtyihin tilastoihin perustuvaan selvitykseen. Kuopion antamasta selvityksestä ilmenee myös, että ainakin odotettavissa saattaa olla hoitotakurajojen ylityksiä.

Kuopio on ilmoittanut, että erityispäihdehuollossa eli Säätiön antamissa palveluissa noudatetaan päihdehuollon laatusuosituksen mukaista henkilöstömitoitusta. Laatusuosituksessa on kuitenkin todettu, että kun asiakkaina on myös alaikäisiä, huumeiden käyttäjiä ja sekakäyttäjiä, psyykkisistä ongelmista kärsiviä tai päihtyneitä, saattaa henkilöstön tarve olla 1,5 työntekijää asiakasta kohti. Selvitystä ei ole esitetty siitä, kuinka suuri Säätiön asiakaskunnasta kuuluu näihin asiakasryhmiin. Selvitystä ei ole esitetty myöskään siitä, mikä vaikutus aiotulla opioidikorvaushoidon uudistamisella on Säätiön henkilöstön riittävyyteen.

Saamani selvityksen perusteella Kuopion kaupungin päihdehuoltopalveluissa on toteutetuista parannuksista huolimatta siten edelleenkin kehitettävää.

Aluehallintovirasto on lausunnossaan tuonut esiin niitä puutteita, joita Kuopion kaupungin päihdehuoltopalveluissa sen näkemyksen mukaan edelleen on. Käytettävissäni olevien asiakirjojen mukaan aluehallintovirasto on saanut tietoonsa Kuopiossa esiintyviä päihdeongelmia myös poliisin kautta. Aluehallintovirastoon on 17.11.2011 tullut yhteydenotto Kuopion poliisin huumausainerikosyksiköstä koskien opioidikorvaushoitolääkkeiden päättymistä laittomaan huumekauppaan. Yhteydenotossaan poliisi on esittänyt aluehallintovirastolle kysymyksiä opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoitoon sekä niiden perusteisiin liittyen. Poliisin yhteydenoton perusteella aluehallintovirasto on pyytänyt Päihdepalvelusäätiöltä selvitystä (30.11.2011 ISAVI2138/05.07.11/2011).

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira on vahvistanut muun muassa päihdehuollon laitoshoidon koskevan valtakunnallisen valvontaohjelman vuosille 2012-2014 (Mielen-terveys- ja päihdehuollon ympärivuorokautiset asumispalvelut sekä päihdehuollon laitoshoidon valvontaohjelmia 5:2012). Ohjelman lähtökohtana on varmistaa, että mielen-terveys- ja päihdehuollon ympärivuorokautisia asumispalveluja saavat ja päihdehuollon laitoshoidossa olevat asiakkaat saavat ne palvelut, jotka heille lakien, asetusten, ohjeiden ja suositusten mukaan kuuluvat. Valvontaohjelmaan liittyy Valviran ja aluehallintovirastojen valvontaohjelmien yleinen osa (Sosiaalihuollon valvonnan periaatteet, valtakunnallinen valvontaohjelma 2012-2014, Valvontaohjelmia 2:2012). Valvontaohjelmassa ja siihen liittyvässä yleisessä osassa (s. 30-31) on esitetty valvontaviranomaisen kanta muun muassa siihen puutteelliseen päätöksentekoon, johon Itä-Suomen aluehallintovirastokin on Kuopion kohdalla kiinnittänyt huomiota.

Aluehallintoviraston tehtävänä on sosiaalihuoltolain ja terveydenhuoltolain perusteella valvoa Kuopion kaupungin toimintaa päihdehuollon järjestämisessä sekä vielä erityisesti Kuopion Seudun Päihdepalvelusäätiön toimintaa yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) ja yksityisistä terveydenhuoltopalveluista annetun lain (152/1990) perusteella. Kyseisten lakien perusteella aluehallintovirasto voi määrätä kunnan ja yksityisen palvelujentuottajan noudattamaan antamia määräyksiä. Aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 20 §:n perusteella aluehallintovirasto voi muun muassa sakon uhalla tehostaa antamaansa käskyä tai kieltoa.

TOIMENPITEET

Kiinnitän edelleenkin Kuopion kaupungin huomiota sen velvollisuuteen järjestää päihdehuoltonsa asianmukaisesti huolehtimalla muun muassa siitä, että yksilökohtainen hoitotakuu toteutuu ja että sen toteutuminen on luotettavasti tarkistettavissa. Päihdehuollon asianmukaista toteutumista arvioitaessa kiinnitän kaupungin huomiota myös edellä henkilömitoituksesta esittämiini huomioihin.

Aluehallintovirasto on esittänyt tekevänsä viimeistään 2013 yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain mukaisen valvontakäynnin Kuopion päihdehuollon erityispalvelut järjestävään Kuopion Seudun Päihdepalvelusäätiöön.

Pyydän Itä-Suomen aluehallintovirastoa esittämään 30.6.2013 mennessä selvityksen siitä, mihin mahdollisiin toimenpiteisiin aluehallintovirasto on havaitsemiensa ja tietoonsa tulleiden seikkojen perusteella Kuopion päihdehuoltopalveluissa ryhtynyt. Tämä koskee Kuopion kaupungin järjestämisvastuulla olevia päihdehuoltopalveluja kokonaisuudessaan eli myös muita kuin Päihdehuoltosäätiön tarjoamia palveluja.

Lähetän tämän päätöksen ohessa Kuopion kaupungille ja aluehallintovirastolle jäljennökset niistä edellä mainituista sosiaali- ja terveysministeriön lausunnoista, jotka ministeriö on antanut päihdehuoltoa koskevassa omassa aloitteessani (OKV/8/50/2011).

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Outi Kauppila

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
